

Prof. Tomasz Grzegorz Grosse: w polityce zagranicznej trzeba wzmocnić cele geoeconomiczne

Konieczne jest prowadzenie takiej polityki, która będzie gwarantowała stabilny rozwój relacji ekonomicznych jednocześnie z rynkami wschodnimi jak i zachodnimi

1. Jakie według Pana istniały zasadnicze priorytety polskiej racji stanu w dotychczasowej polityce zagranicznej III RP?

W ostatnich latach dominowały trzy priorytety :

1. bliski sojusz z USA,
2. rozwój integracji europejskiej, a także bliski sojusz z Niemcami w polityce europejskiej 2007-2015,
3. budowanie polityki wschodniej w duchu Giedroycia, a więc wzmocnianie związków państw-sąsiadów z terenu byłego ZSRR z Polską, UE i Zachodem, przy jednoczesnym osłabianiu geopolitycznym Rosji.

2. Jakie są najważniejsze, najbardziej strategiczne elementy polskiej racji stanu w obecnej i przyszłej polityce zagranicznej? Które z nich powinny stać się częścią wspólnego konsensu sił politycznych i zostać wyłączone z bieżącego sporu?

Do takich wyzwań, w stosunku do których elity polityczne powinny wypracować konsensus należy zaliczyć:

- trwały pokój na Ukrainie i trwałe rozwiązanie kryzysu między Rosją a Zachodem,
- uczynienie celów geo-ekonomicznych, jako najważniejszych celów w polityce zagranicznej.

Oznacza to przede wszystkim prowadzenie takiej polityki, która będzie gwarantowała pomyślny rozwój gospodarczy kraju, a zwłaszcza stabilny rozwój relacji ekonomicznych jednocześnie z rynkami wschodnimi (obszar Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej, Chiny) oraz zachodnimi (na rynku wewnętrznym UE).

- pogłębienie instytucjonalnej współpracy w ramach Europy Środkowej.

3. Jakie są największe zagrożenia dla polskiego interesu narodowego w obecnym układzie geopolitycznym?

Uznaję, że do największych zagrożeń należy zaliczyć:

1. wojna Zachodu (USA i jego sojuszników) z Rosją.
2. narastanie kryzysu migracyjnego i terroryzmu w Europie.
3. pogłębienie procesów dezintegracyjnych w UE, w tym również hegemonicznej roli Niemiec w tej organizacji.

4. Jak powinny wyglądać Pana zdaniem główne elementy polskiej strategii względem: USA, UE, Rosji, Niemiec, Europy Środkowej, innych krajów wskazanych przez Pana?

Polityka zagraniczna wobec tych wszystkich kierunków powinna bazować na następujących założeniach strategicznych:

- 1) wzmacnianie bieguna geopolitycznego w Europie Środkowej poprzez stopniową instytucjonalizację Grupy Wyszehradzkiej i innych form współdziałania w regionie.
- 2) Utrzymywanie równej relacji geopolitycznej z czterema najważniejszymi mocarstwami regionalnymi i światowymi: USA, Niemcami, Rosją i Chinami.

3) Powstrzymanie procesów dezintegracyjnych w Europie, w tym również zrównoważenie rosnącej pozycji geopolitycznej Niemiec w UE.

5. Polska za 10 lat. Jak Pana zdaniem będzie wyglądała geostrategiczna pozycja Polski – i dlaczego?

Istnieje wiele możliwych scenariuszy. Ale bardzo prawdopodobne w obecnej dynamice w polityce światowej są następujące tendencje kierunkowe:

1. Kooperacja w ramach Europy Środkowej się stopniowo pogłębi.
2. Polska będzie zepchnięta do drugiego kręgu integracyjnego w UE, a być może nawet odłączy się (wyjdzie lub zostanie „wypchnięta”) z UE.
3. Relacje z USA i Niemcami zostaną ochłodzone, a Polska będzie nieco bardziej intensywnie niż przez ostatnie ćwierć wieku współpracować z Rosją i Chinami.

Prof. Tomasz Grzegorz Grosse